

STN-BLADET

NR 3. 2004

Besøk hos Kåre Andersson
Smakeriet 2004

Fjällrasstämma i Norge
Adresseendring for Avlslaget

195 Løkkros etter 9158 Flå. Ein okse som ser ut til å gi små, typiske, vellbygde døtre med mykje farge. Som oftest svartsidete, men 195 Løkkros som står i buskapen til Gerd Inger Flå på Oppda er vakker rauddroplete. Foto: Atle Meås

Avslaget for sidet trønderfe og nordlandsfe

Avslaget for STN

Formann
Jostein Brenden
2643 SKÅBU
Tlf: 61 29 55 56

Nestformann
Amund Wormstrand
2219 BRANDVAL
Tlf: 62 82 51 30

Styremedlemmar
Marit Hoff
7865 JØA
Tlf: 74 28 69 78

Kjersti Reksen Sole
2685 Garmo
Tlf: 61 21 25 50

Kirsten S. Gjessing
2443 DREVSJØ
Tlf: 62 45 95 71

1. varamedlem
Ingvald Olsen
8316 Laupstad
Tlf: 95 05 45 67

Sekretær/ Kasserer
Atle Meås
Meåsen, Svorkbygda
7320 Fannrem
Tlf: 72 48 14 42

Livdyrkontakt
Helen Davey
2436 VÅLER S
Tlf/ Faks: 62 43 79 31
E-post: livdyr@stn-avl.no

Avslaget for STN

**Adresse: Meåsen, Svorkbygda
7320 Fannrem**

Tlf: 72 48 14 42 Mobil: 909 81 655

Kontortid: Onsdager 11.00 – 21.00

e-post: a-meas@frisurf.no

Internet: www.stn-avl.no

Framsida: 237 Irma hos Sverre Gjessing, Drevsjø. Far er 9153 Lill-Gubben.

"Kampen for mjølka". Utviklinga dei siste par åra har gjeve avslaget for STN ei aukande uro for at den store kampen framover blir å behalde driftsforma der STN-kua har sin plass. Som mjølkeprodusent på små og mellomstore mjølkebruk og spesielt i område med mykje utmarksbeiting og seterdrift.

4153 Gina etter 9038 Ruud er ei av STN-kyrne som står i forsøksbuskapen ved NLH. Eit godt og funksjonelt jur!

STN-Bladet

Sommaren er atter ein gong over og vel så det. Dei fleste har vel omstilt seg til ein litt anna, kanskje ikkje fullt så hektisk kvardag. Avling og dyr er i hus og vèrgudane har ikkje lenger så stor innverknad på dagens gjeremål. Godt kan vel det vera, men det er andre ting som krev innsats.

I Avslaget for STN er det nok å ta fatt på. Det eine er utfordringane i kjølvatnet av det tidlegare omtala kjøttprosjektet. Det gode resultata frå Ås krev å bli utnytta til økonomisk vinning for våre medlemmar. Det er svært interessante ting på gang i samarbeid med fylkesmannens landbruksavdeling i Sør-Trøndelag, som viser svært stor interesse og er klare til å gå inn med både pengar og arbeidskraft for å vera med å utvikle eit prosjekt på produkt frå STN. Dette skal skje i samarbeid med produsentar og med avslaget. Prosjektet er berre i startgropa enda, så ingen veit vel heilt korleis dette skal bli enda, men Avslaget skal i alle fall gjera det vi kan for å få til eit prosjekt som direkte kjem STN-brukarar til gode. Ei av utfordringane for styret blir å utvide vårt spekter til å

omfatte forretningstenkjing i tillegg til avlsarbeid.

Ei anna stor utfordring for Avslaget er den økonomiske situasjonen. Talet på insemineringar held fram med å gå nedover, og det får etter kvart stor innverknad på kva vi har å rutte med. Styret arbeider med kva som kan gjerast for å kutte kostnader og eventuelt auke inntektene. Ein forsiktig auke av sædprisen og ei auka medlemsavgift som vart vedteke før siste årsmøte vil bidra positivt. Etter eige ønske går sekretær Atle ned frå 50 til 25% stilling frå nyttår. Det vil få stor innverknad på styret sin arbeidssituasjon, men med felles innsats skal nok det gå.

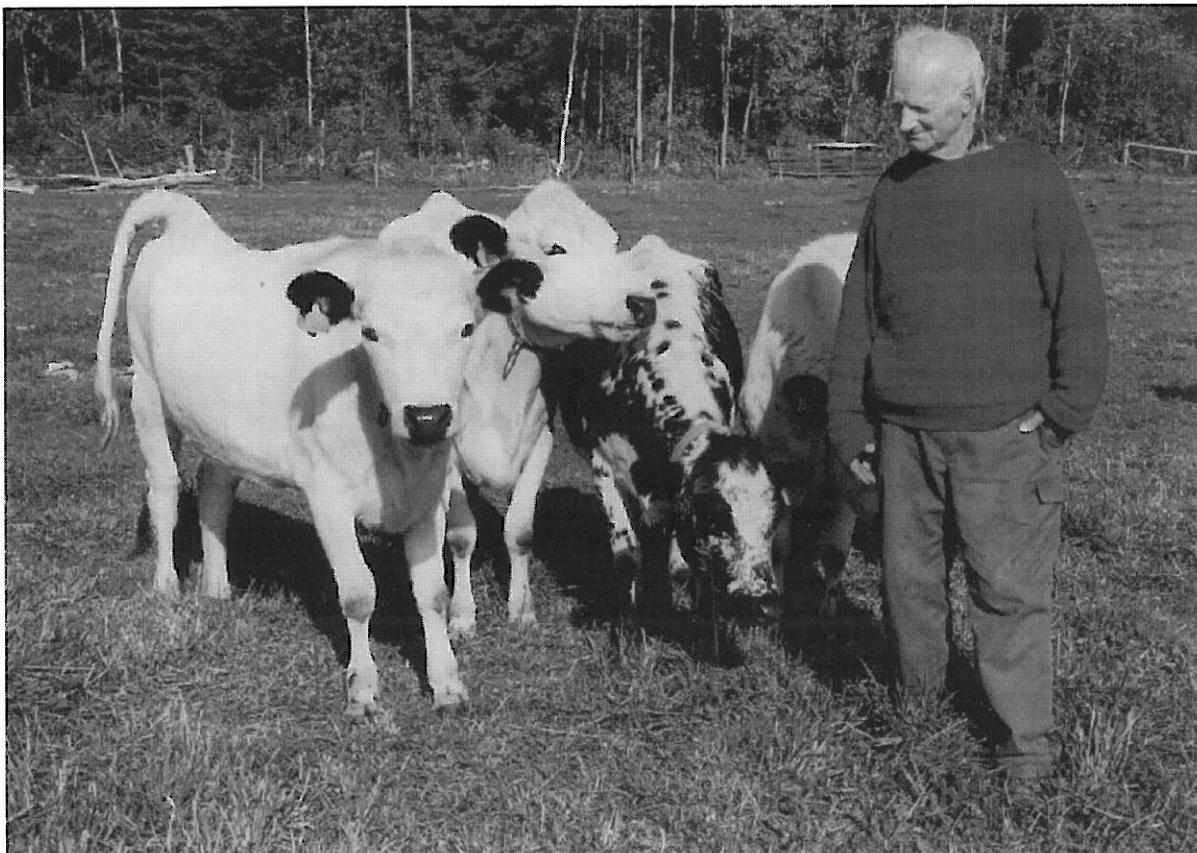
Så eit hjartesukk eg stadig kjem attende til: **Kor er oksekavlane etter alle gode STN-kyr?** Rett nok har det vore fleire tilbod siste året, men for å kunne drive eit godt utval må vi ha fleir å velja mellom. Dette inneber sjølsagt også at mange må vrakast, men det er ein viktig del av avlsarbeidet. Send difor inn tilbod på oksekalven om du har ei STN-ku som du er godt nøgd med. Og jo fleire år kua har fungert godt i besetningen, jo betre er det.

Med ønske om ei God Jul og eit Godt Nytt År

Jostein B

"Nelly" etter 9066 Miro. Hos Morten Vikertorpet, Austmarka.

Besøk hos Kåre Andersson

Ved Magnor i Åsnes kommune like ved svenskegrensa ligger garden Åsheim. Kåre Andersson kjøpte garden, og kom hit i 1973. Kåre er fødd og oppvachsen i Brandval, og før han kom til Åsheim hadde han fra 1955 arbeidd som kaffebrennar i eit grossistfirma i Oslo, samt 5 år som fjøsarbeidar på Bygdøy Kongsgard.

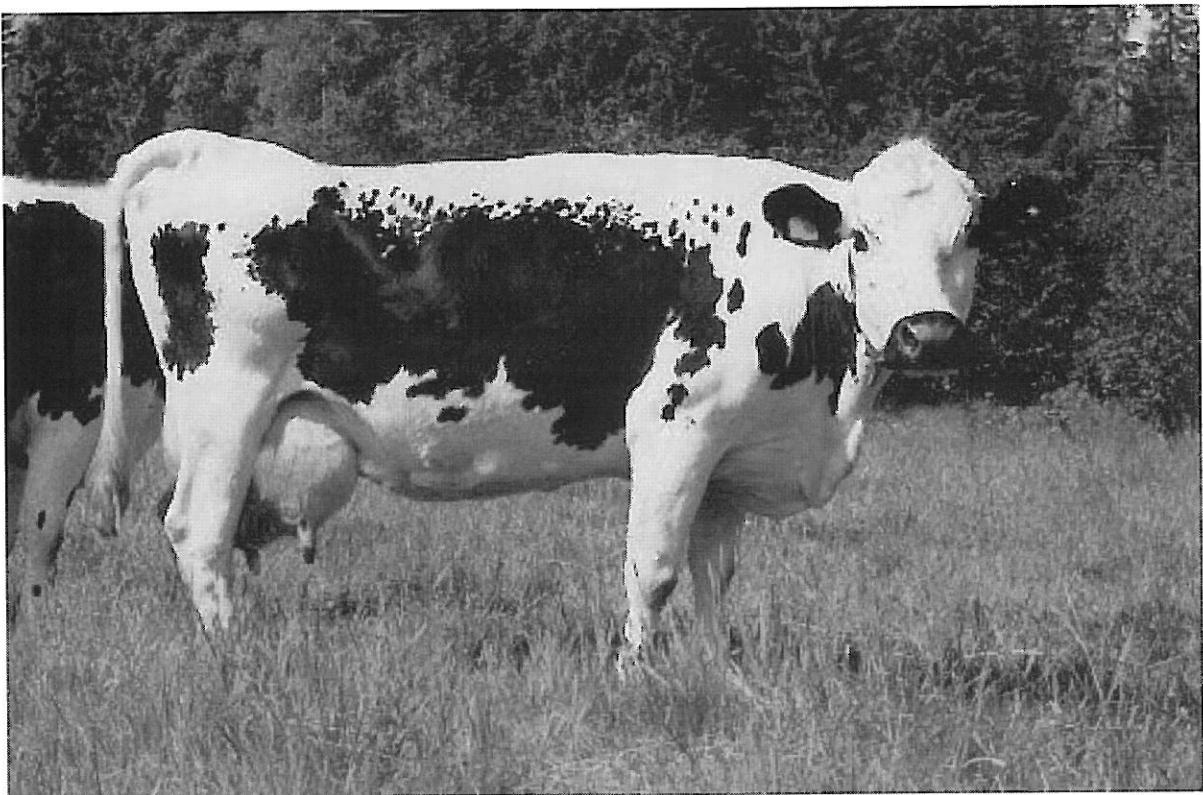
Åsheim er eit småbruk på berre 27 dekar jord. Kåre starta opp med gris og dreiv med det fram til 1988. Svingingane i lønsomheita på gris gjorde at han da hadde bestemt seg for å satse på mjølk i staden. Det var ganske lett å skaffe leigejord, da det var att svært få i området som dreiv med husdyr. Han fekk minstekvoten på 30 tonn, fjøset vart ombygd, og dei første dyra vart innkjøpte. Han ville ha ein rase som var "lettvint" og kollete, og valet fall da på STN. Med god hjelp av Amund Wormstrand i Brandval, fekk han tak i dyr

frå mellom andre Helga og Magnus Harsjøen på Røros og Egil Estensen i Brekken som avvikla sine buskapar på den tida. Kåre synest STN-kua er høveleg stor og har passa godt inn i hans driftsopplegg.

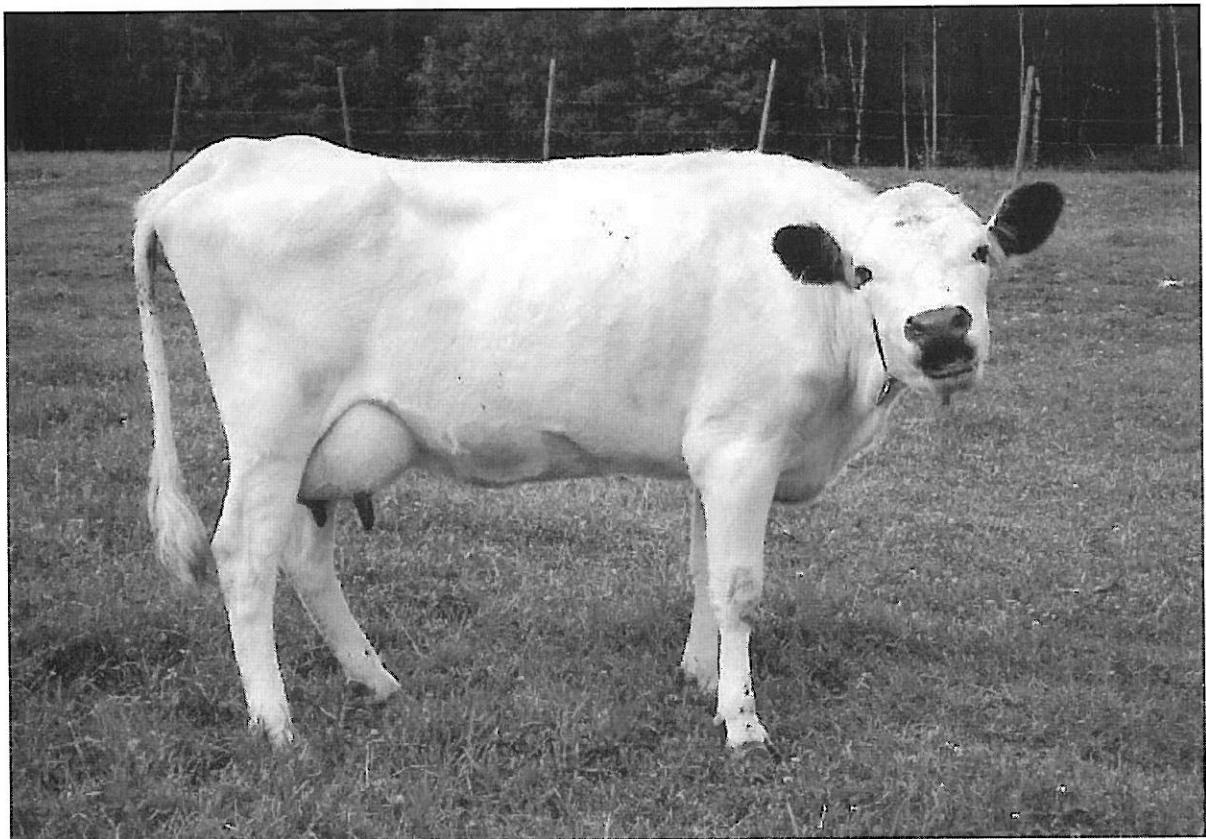
Frå Harsjøen kom kua 2 Skjønnros etter 9035 Korssjøen og med 9006 Nero som morfar.. Ho skulle bli den viktigaste avlskua i buskapen og vart over 15 år gamal, før ho vart levert til slakt sommaren 2002. Ho fekk 14 kalvar, derav var 9 kukalvar. Ho var også ei god mjølkekue, og hadde ein 13 års middelavdrått på 4805 – 4,6 – 3,2. Skjønnros var mor til seminoksen 9071 Åsheim. Som kuriositet kan nemnast at denne STN- kuslektta er den eldste dokumenterte vi kjenner, og kan følgast i stambøkene attende til 1872.

*Bildet over: Kåre Andersson med kvigene sine.
Foto: H Blegen*

STN-Bladet

2 Skjønnros etter 9035 Korssjøen. Foto: H Bleken

50 Skjønnros er den siste av gamle 2 Skjønnros sine 9 døtre. Ho er etter 9156 Silvio. Foto: AM

STN-Bladet

Av totalt 15 kyr i buskapen i 2002 var 12 direkte etterkommrar av 2 Skjønnros. Dei resterande 3 stammar frå 6 Melissa som kom frå Egil Estensen. 6 Melissa var også mor til seminoksane 9106 Snaps og 9115 Magne. Særleg 9115 Magne fekk ein del vakre og gode døtre, men litt for høgt innslag av vestfinsk fe gjorde at oksen vart teken ut av bruk.

Etter å ha tenkt lenge på det, la Kåre Andersson om til økologisk drift i 1997 og garden har vore drive økologisk sidan. Men på grunn av transportrutene til Tine så har han ikkje fått levert mjølka som økologisk. Han synest likevel det har vore interessant å vere økobonde.

No er Kåre Andersson i ferd med å avvikle sin mjølkeproduksjon. Han seier han er

sliten og at kroppen ikkje orkar så mykje lenger. Han har teke tidlegpensjon, og seier han håpar han no får betre tid til andre sysler. Dottera Sissel har teke over garden, men vil ikkje satse på vidare mjølkeproduksjon. Ein del kyr og ungdyr har når dette blir skrive alt vorte selde til liv, så det avlsarbeidet Kåre har lagt ned i sin buskap er det no fleire som får nytte av! Kåre seier han likevel kjem til å ha nokre dyr framover. Dei eldste mjølkekryrne, samt dei han ikkje får seld som livdyr vil han behalde som ammedyr ei tid.

2 Dølahestar er det også på garden. Kåre er ihuga hestekar, og med tida kan det vel hende det blir fleir hestar på Åsheim. Vi ynskjer Kåre Andersson lykke til med det og med pensjonisttilværet og takkar for innsatsen han har gjort for STN-rasen!

Buskapen på Åsheim hausten 2004

Foto: H Bleken

Fjällrasstämma på Røros

Svensk Fjällrasavel arrangerte i år sitt Årsmøte og -stämma på Røros, eller rettere sagt på Vauldalen Fjellhotell like ved svenskgegrensa i Brekken.

Rundt 50 glade svensker kom til Vauldalen i det strålende seinsommerværet 5. august, og fikk etter tilbakemeldingene å dømme to fine dager i det som Robert Nilsson kaller ”Mekka for alle STN og Fjällraseintereserte”. Svært synd var det imidlertid at ikke flere nordmenn benyttet anledningen til å delta på stämman, og svenskene var nok skuffet over det.

Første ettermiddag gikk med til informasjon fra styret i Svensk Fjällrasavel. I Sverige har de et noe annerledes system enn oss hva angår inntak og tapping av seminokser. Svensk Avel er den sentrale organisasjonen som står for innkjøp av oksekalver og tapping, distribusjon og salg av sæd av alle raser i Sverige. Det har variert opp gjennom åra hvor mye SKB-föreningen og Svensk Fjällrasavel har hatt innflytelse på hvilke okser som har blitt tatt inn av Svensk Avel, men samarbeidet mellom Svensk Avel og Svensk Fjällrasavel fungerer bra i dag.

For å få et større og breiere utvalg av reinrasa okser har man de siste 10 åra tatt inn til tapping okser som har vært brukt som private gardsokser rundt omkring. Dette arbeidet ble først støtta av WWF gjennom prosjektet ”Rädda Fjällkon”. De siste åra har Svensk Fjällrasavel fått støtte til dette arbeidet gjennom Sveriges Jordbruksverk. (Å sammenligne med vårt Statens Landbruksforvaltning).

Ett antall gardsokser blir plukka ut på grunnlag av blant annet avstamming og eksteriør. Disse blir så samla på et stutteri i Skara og tappa der. Disse sæddosene blir

distribuerte gjennom de vanlige kanalene, så sæden er tilgjengelig for alle som ønsker.

43 Fjällraseokser tappet på denne måten er i dag tilgjengelig for bruk, mens ett antall andre av ulike grunner ligger i genbank for bevaringslagring. Dette i tillegg til at det blir brukt en del andre stambokførte gardsokser og at det årlig blir tatt inn noen seminokser av svensk avel gjør at Fjällrasen i dag har en utrolig bredde av okser og linjer i bruk i avlen.

Bine Melby fra Norsk Landbruksmuseum fortalte om bevaringsarbeidet på de gamle norsk storferasene, og Atle Meås fortalte om arbeidet til Avlslaget for STN.

Etter god middag på Vauldalen dro vi inn til Røros og besøkte Rolf Petter Tørres. Han har en av Røros kommunens to siste rene STN-besetninger, og er godt kjent for de fleste skulle vi tro.

Dagen etter var avsatt til tur omkring i Rørosområdet. Vi reiste inn til Røros og fikk en veldig interessant vandring i den gamle Bergstaden sammen med Randi Borgos. Hun fortalte oss om det gamle byjordbruket og bergverksdrifta. Randi arbeider ved Rørosmuseet og har sammen med Amund Spangen skrive et flott tobinds bokverk om folk og næringsliv i Rørostraktene i tidligere tider. Serien heter ”På Sta'a å borti markom”, er utgitt på eget forlaget og anbefales varmt! Bøkene inneholder massevis av gamle fotografier, og forteller mye om Røroskua.

For den som er interessert kan bøkene sikkert bestilles på nærmeste bokhandel og har følgende ISBN nr: 82-994091-2-8 og 82-994091-3-6.

Neste side: Randi Borgos

STN-Bladet

Etter lunsj på Vertshuset Røros blei vi mottatt av Magnus Engzelius på garden Pinsti. Pinsti ligger like utenfor Røros sentrum, og om rørosområdet er STN-rasen sitt Mekka så er garden Pinsti steinen Kaba!

Gamle Magnus Engzelius, nåværende eiers bestefar, leverte i sin tid som bruker av Pinsti hele 200 avlsokser! Han var også sjøl førvert for Dalselven Feavslag, og på gardsplassen på Pinsti blei det bedekt om lag 11.000 **elleve tusen** STN-kyr i hans brukertid!

8 okser fra Magnus Engzelius blei også eksporterte til Sverige, og spesielt en av disse kom til å sette merke etter seg. Mer om Engzelius står å lese i STN-Bladet nr 3-1999. Dagens Magnus Engzelius driver med sau, men spor av bestefars Magnus sitt arbeid finnes fortsatt. Blant annet ett engstykke som har ligget upløyd i over 80 år men som årlig gir gode avlinger!

Randi Borgos tok oss med inn i flere av de typiske bakgårdene på Røros. Her i Per Amundsagården. Bak porten midt i bildet ligger Bergmannsgata, den største gata i Røros sentrum

Tove Undin og ordförande i Svensk Fjällrasavel, Anders Jonört tar en rast i stabbursveggen på Pinsti.

Etter besøket på Pinsti blei vi guida rundt Aursunden av Amund Spangen, som fortalte oss mer om kulturhistoria for Røros og traktene rundt. Absolutt en lærerik rundtur.

På Vauldalen fikk vi festmiddag etter at rundturen var unnagjort. Kjøttrullsue med mye godt til! Maten og vertskapet på Vauldalen var en opplevelse i seg sjøl. Det blei servert tradisjonsmat til de fleste måltider og matmor Oddny gjorde både måltider og opphold til en veldig positiv opplevelse for oss. Våre svenske venner ga da også uttrykk for at de virkelig koste seg på Vauldalen disse dagene.

Siste dagen var det årsmøtet som sto på programmet. Svensk Fjällrasavel har importert tilbake 10 doser av oksen 786 Maro SKB 76786 som vi hadde lagret noen doser av her i Norge. Disse dosene skal de bruke for å prøve å få en eller flere renrasa sønner til å sette inn på semin etter denne

gode oksen. Vi har også i Norge tatt fram noen doser etter Maro for å produsere en ny oksekalv. Ellers vil Svensk Fjällrasavel kanskje importere såd av et par andre STN-okser etter hvert. I Norge har vi nå dette siste året importert såd av 4 fjällraseokser. Det blir spennende å se hva slags resultater det avlsmaterialet vi har utveksla vil gi på hver side av kjølen.

Anders Jonört fikk fornøya tillit som ordförande i Svensk Fjällrasavel, og ellers var det bare mindre utskiftninger i styret.

Det var veldig hyggelig at våre venner og kolleger fra Sverige ville legge sitt årsmøte til Røros. Vi får håpe et slikt opplegg kan gjentas en gang, men at det da også dukker opp flere av oss i STN-miljøet.

Atle Meås Tekst og foto

STN-Bladet

Den flotte bjellekua 98 Marit etter 9129 Havidal hos Rolf Petter Tørres sine kyr. Ho er av ei ku-slekt som kom til Rolf Petter fra Kari og Leif Kroken på Glåmos, via Egil Estensen i Brekken.

125 Staslin etter 9038 Ruud (nærmest) og 4002 Ane etter 9080 Solmann er også av kyrne til Tørres.

Sekretæren blir gardbrukar att Adresseendring, IGJEN!?

Som ein del av dykk som les dette kanskje alt har fått med seg, så er sekretæren og dermed avslaget for STN på flyttefot att. Frå 1. januar 2005 skal eg forpakte garden til onkelen min i Orkdal i Sør-Trøndelag. Etter 20 år i "utlendigheit" flytter eg heim att og får drive på heiltid med det som alltid har vore den store interessa. -ku, og framfor alt Rørosku. Den som har prøvd bondeyrket før, og som held seg nokolunde informert om framtidsutsiktene for norsk landbruk går sjølvsagt ei slik oppgåve i møte med blanda kjensler. Men etter noko

veging att og fram var det trass alt og heldigvis stemma som sa at " du må i alle fall prøve" som vart den sterkeste. Så får tida vise korleis det går.

Dei 15 åra eg har vore så heldig å fått skrive dette bladet om denne kurasen som betyr så mykje for meg, har eg prøvd å unngå å bli privat. Dette får bli unntaket som stadfester regelen, slik at de skal vite kva eg skal drive med framover og kor hen i verda de kan finne meg. Og **det** håpar eg da verkeleg at nokon av dykk gjer etter kvart!

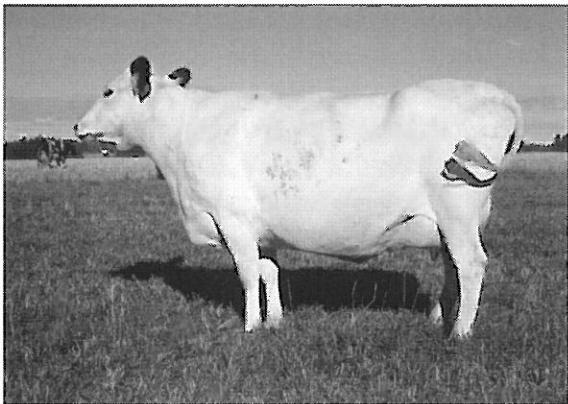
Meåsen   Foto: Atle Meås

Garden Meåsen ligg som sagt i Orkdal kommune i Sør-Trøndelag. I ei grend som heiter Svorkbygda. 250 moh, ca 6 mil sørvest for Trondheim, mellom Hoston og E39 for den som leiter seg fram på kartet. Garden er på 140 dekar dyrka jord, og det blir leigd jord i tillegg til det dekkjer behovet for kvota som er på snaut 75 tonn. Fjøset er bygd tidleg på 1970-talet og etter den tids mal. Bra med plass for mjølkekyr (22 ku-båsar) og svært lite plass for ungdyr. Men med eit par store plansiloar finst det vel muligheter for ungdyrplass når dette

trengs etter kvart som fjøset forhåpentlegvis fyllest med STN-kyr.

Med på flytelasset nordover er 6 eigne kyr, og 3 ungdyr. I tillegg har eg fått kjøpe ei ku og ein kalv av Kåre Andersson som er omtala på ein annan stad i dette bladet. 3 kalvar frå Torhild Moland og Martin Løvtjernet i Austmarka og 1 frå Morten Granlien i Fåvang er også med så langt. Dyra vart flytte oppover 2.oktober. Godt å få gjort unna slikt før snøen kjem! Så no får tante Gjertine mjølke STN-kyr att, noko

ho ikkje har gjort sia ho var ung jente heime i nabokommunen Rindal. I følge rapportane så langt så går **det** heilt utan problem.

Ei av kyrne som er med til Meåsen er den lovande kviga og "framtidshåpet" 506 Rype etter 9040 Ricko.

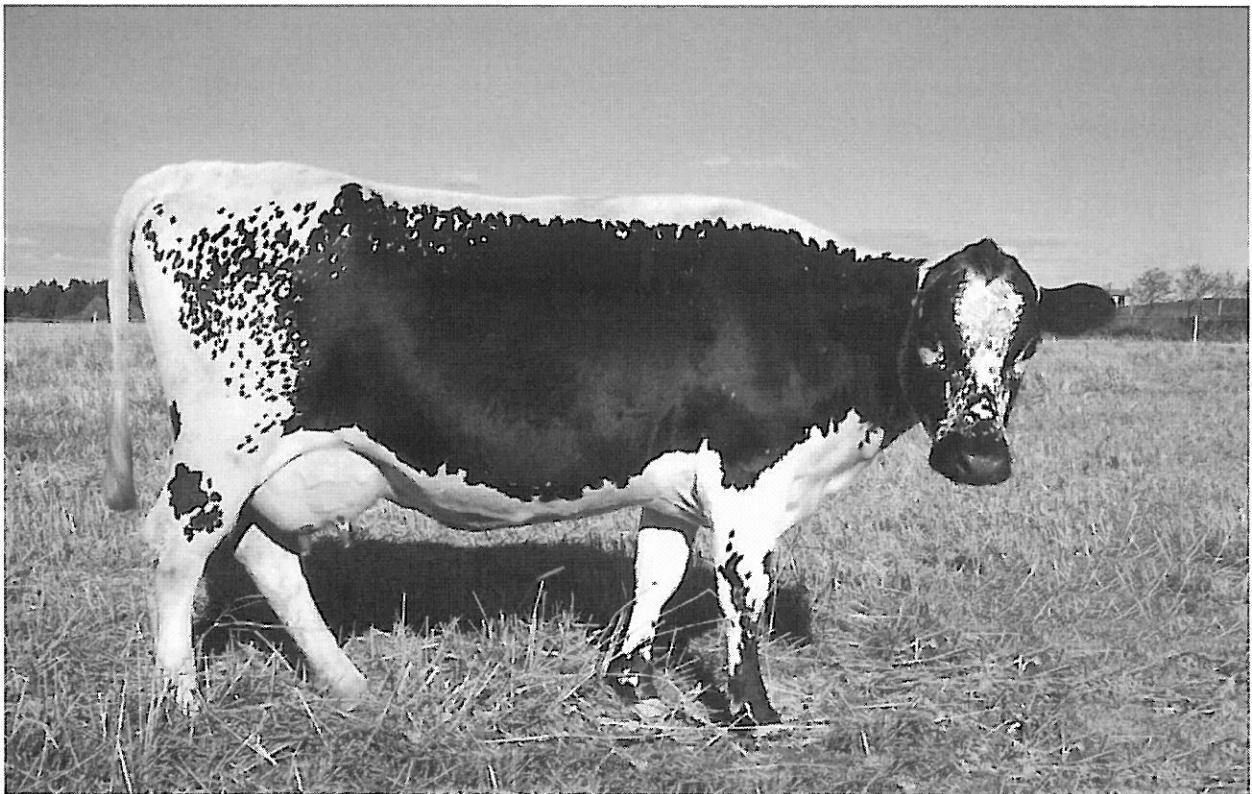
Foto: A Meås

Men 7 kyr er sjølv sagt ikke mykje å fylle ei kvote på 75 tonn med, uansett rase. Så eg kjøper også 11 av NRF-kyrne av Gjertine og Asbjørn. Så får NRF-dyra henge med så

lengre eg treng dei, det vil seie til eg har fått bygd opp buskapen tilnærma slik eg vil ha han. Meir av planane er det vel ikkje verdt å røpe, for den som har vore i yrket før veit at det er sjeldan ting blir som planlagt. Vi får ta det som ei utfordring!

Ei av ulempene blir sjølv sagt at det blir mindre tid til å gjere andre ting og mindre høve til å reise rundt omkring og besøke andre STN-brukarar. Delvis av den grunn og delvis på grunn av økonomien til Avslaget går eg ned til 25% stilling som sekretær frå nyttår av. Eg kjem likevel til å ha ein del av dei funksjonane eg har hatt i avslaget. Så STN-Bladet kjem nok til å være attkjennande også framover.

Da får eg seie som ein sa som kjøpte seg eit værlam av oss ein gong. "Da får vi ha lykke til da!" Og eg håpar som sagt at eg får besök av dykk andre ku-gale der ute etter kvart!

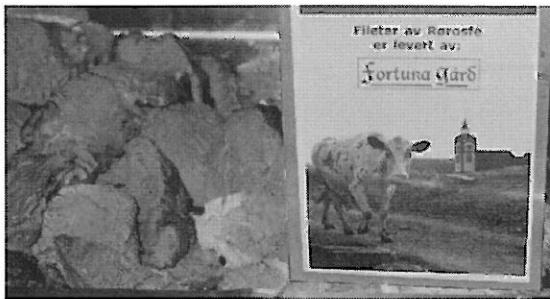
*Ei anna av mine favorittar er 504 Fjellvakker etter 9163 Tørres. Morfar: 9018 Sæther
Avdrått 1. laktasjon: 4103 - 4,2 - 3,5 Foto: Atle Meås*

Smakeriet, Røros 15.10.04

Fra STN-styret deltok Marit Hoff og Kirsten AS Gjessing. Med Marvin Wiseth og Bjarne Håkon Hanssen tilstede, så ble det en minnerik dag. Vi fikk foredrag om:

- kjededannelser over landegrensene –trussel eller mulighet for lokale matprodusenter.
- Tilbyr vi turistene det de vil ha – billig industrimat eller lokale spesialiteter.
- Lokale storferaser – egenskaper og muligheter.
- Lokal og regional mat som konkurransestrategi i en internasjonal verden.

I Rørosområdet har de gjort et enormt arbeid når det gjelder å foredle mat med lokal opprinnelse. Bøndene har et godt samarbeid med Røros meieri som produserer tjukkmjølk og smør, gom og sogngrøt. Kjøtt blir tørket, det blir laget forskjellige pølser, kjøttkaker, karbonader og mye, mye mer godt. På bakefronten er det for å nevne noe lemse, pjalt, flatbrød og Røroskake. Det er ikke nok å foredle maten til et godt produkt. Det skal selges også. Dette har de også klart å få til. Mange butikker i Rørosområdet er svært flinke til å ta inn lokal mat. Hoteller og restauranter i Trondheim tar også imot produkter fra Rørosområdet.

STN-kjøtt fra Fortuna Gard på lunsjbordet

Lunsjbordet var et syn og en opplevelse. Bare så synd at vi ikke har like mange mager som kua! Vi hadde ingen mulighet til å smake på alle de lokale produktene. For første gang har vi opplevd å delta på en femretters middag. Den besto av rafisk fra Pinsti, hønserullade fra Galåvolden gard, reinsdyrfilet fra Stensåsen reinsdyrslakteri, ost fra Eggen gardsysteri og Røroskake fra Galåvolden gard. Under en fire timer lang middag som føltes som bare halvparten så lang, rakk Atle Meås å overrekke Bjarne Håkon Hanssen et ekte Rørosku-slips. Vi får håpe han ofte blir å se i sitt nye kuskinnslips og gjør reklame for Røroskua.

Guri Heggem fra Rørosmeieriet får overrakt diplomet for første produkt med geografisk beskyttet betegnelse, "tjukkmjølka" av ordføreren i Røros, John Helge Andersen.

Det må også nevnes at Liv Torill Eide og Bjørn Huseklepp fra Fortuna gard på Kvikne fikk pris for beste kjøttprodukt under årets matkonkurranse i anledning smakeriet. De fikk prisen for ei grovpølse med chili laga av Rørosku. En uvant kombinasjon som dommerne tydeligvis falt for!

For arbeidet med Røroskua føles det av og til som om klokka er kvart på tolv. Tidligere har vi fra statens side ikke hørt særlig mye positivt om lokale kuraser.

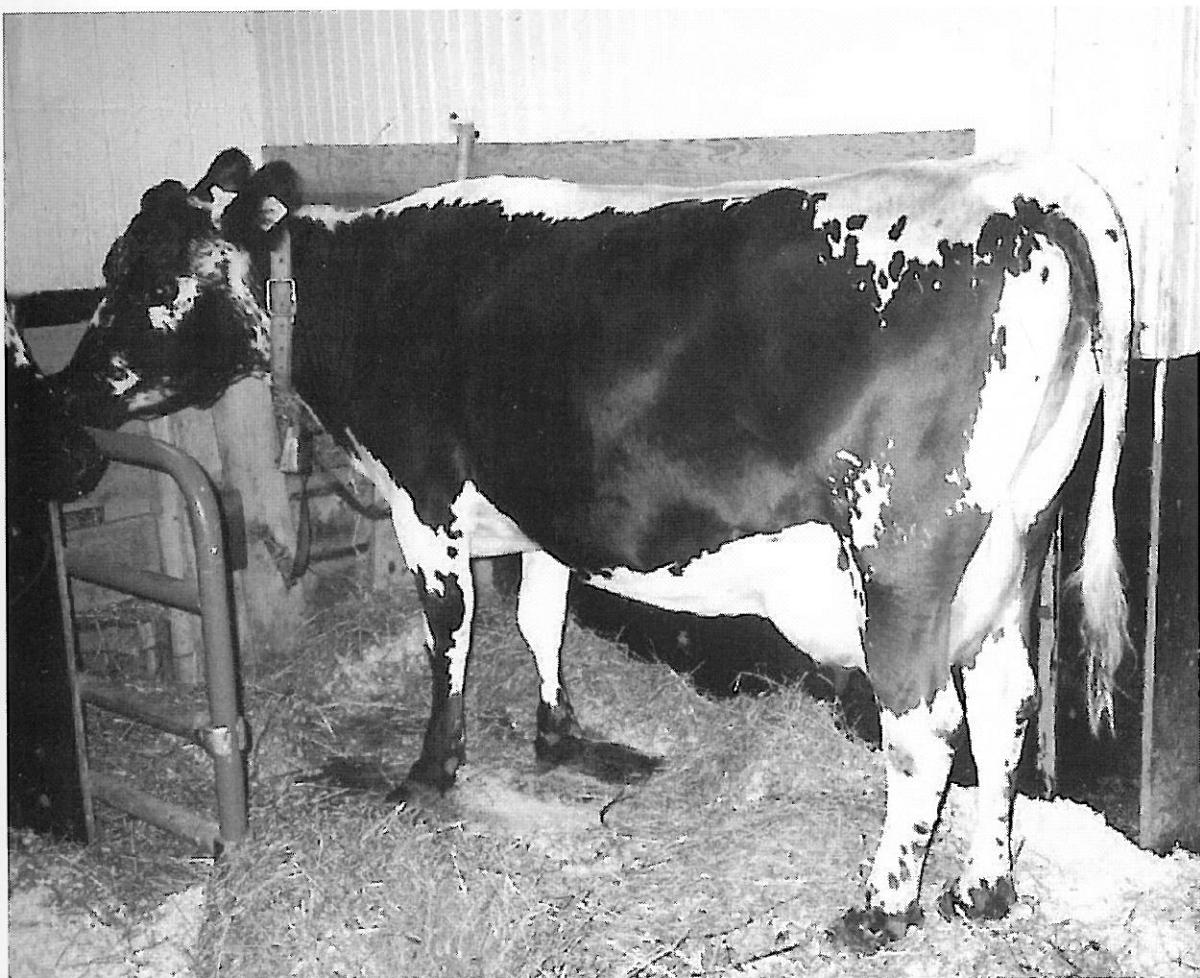
STN-Bladet

Men nå finnes det folk på fylkesmannsnivå som har fått øynene opp for at det finnes spesielle verdier med lokale storferaser, som kan gi grunnlag for næringsutvikling i et hardt pressa distriktsjordbruk. STN-styrt arbeider sammen med forskere på Ås for å bevise at våre gammelrasedyr har spesielle verdier og vi jobber med merkevarebygging og prosjekt som vi håper skal før fram til å få bedre betalt for Røroskuprodukter. Hva hjelper alt dette arbeidet hvis kua blir sakte men sikkert borte? Tjukkmjølka på Røros har fått et bra omdømme og pr utgangen av september var det i år produsert 130000 liter. Tenk om denne mjølka ikke bare var økologisk, men også av melk fra bare Røroskyr! Her virker det som om bøndene

som leverer til Rørosmeieriet kan ha flere gode markedsføringsfortrinn, hvis de vil!

Kjære yrkessøstre og yrkesbrødre ta godt vare på Røroskua, så skal styret og diverse fagmiljøer i samarbeid med dere bønder prøve å bevise at gammelrasedyrene har ei framtid i norsk landbruk. Skulle noen være i tvil, så reis til Røros på neste smakeri. For oss har det i alle fall vært inspirerende å få lov til å smoke, mange for oss nye, og velsmakende produkter. Vi har også snakket med bønder som selv foredlar egne produkter og kjøpmenn som tar inn lokale matvarer i sine butikker.

Hilsen Marit og Kirsten

67 Stjerne hos Ole Olsen, Brumunddal. Vakker ku etter 9158 Flå. Morfar er 9108 Djupvik.
Kua stammar frå buskapen til Ida Grøholt på Vognill ved Oppdal. Foto: Atle Meås

”Frå det gamle stjernegalleriet”

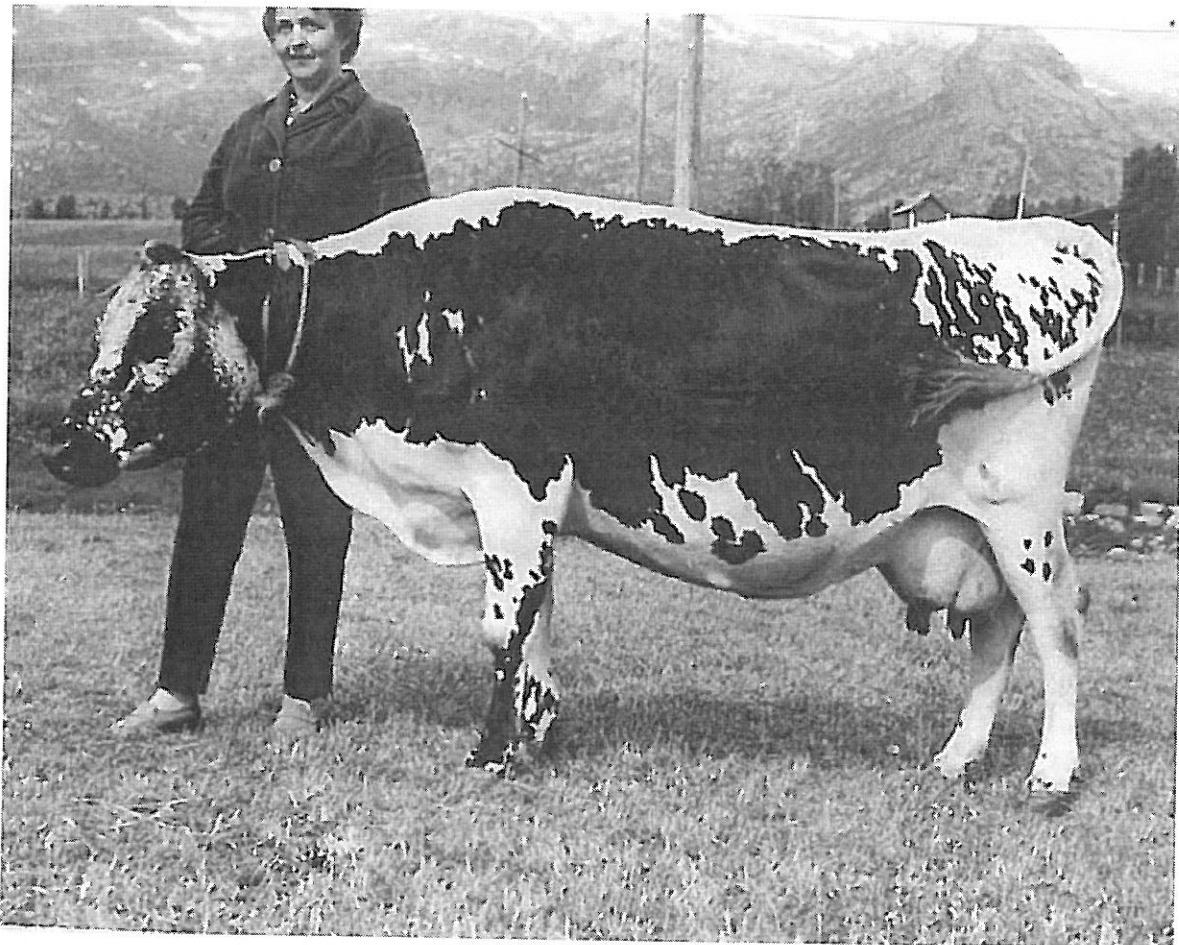

Foto: E Vold

1 Skjønnborg

Fødd: 30.11. 1951

Hos: Johannes Johansen, Leinesfjord

Far: 6818 Beivin

Avdrått: Beste 3 års middel: 4427 – 4,5 – 203

Denne flotte Nordlandsfe-kua er 11 år på bildet, som er teke på ei utstilling i Saursfjord i Steigen i Nordland i 1962. 1 Skjønnborg fekk 2. premie på utstillinga.

Faren, Leinesfjorden Feavlslag sin 2. premie-okse 6818 Beivin var fødd 01.10. 1948 hos Ingvald Aronsen i Evenskjær. Den var i sin tur etter Oksen 3711 Magnus den Gode og kua 6559 Skjønnborg.

Det er ikkje mykje av det gamle Nordlandsfe-blodet som finst att i avstamminga til dagens STN-dyr. Synd er det, for redaktøren av STN-bladet kunne i alle fall godt tenkt seg å ha ei ku som 1 Skjønnborg!

Livdyr

Livdyrkontakt:

Helen Davey

Tlf/ fax: 62 43 79 31

e-post: livdyr@stn-avl.no

Se livdrysida på: www.stn-avl.no

Avslaget for STN kan ikke garantere for opplysninger gitt i annonsene

1 kvige 75% STN/ 25% NRF

1kvige 50% STN/ 50% Telemarkfe.
Begge kalver februar 05, og er inseminert med
STN. Vidar Kvittem, 7500 Stjørdal
Tlf: 74802506 kvittem@online.no

1 kvige ca 90% STN ins i juli-04.
1 kukalv f:mai-04 Arne Stensvold,
Snertingdal Tlf: 61184207

Drektige kyr og kviger til salgs. Vårkalving.
Kåre Andersson, Magnor Tlf: 62834454

Kukalver 87,5% STN
Arnt O Grødem, 4365 Nærbø
Tlf: 51433573

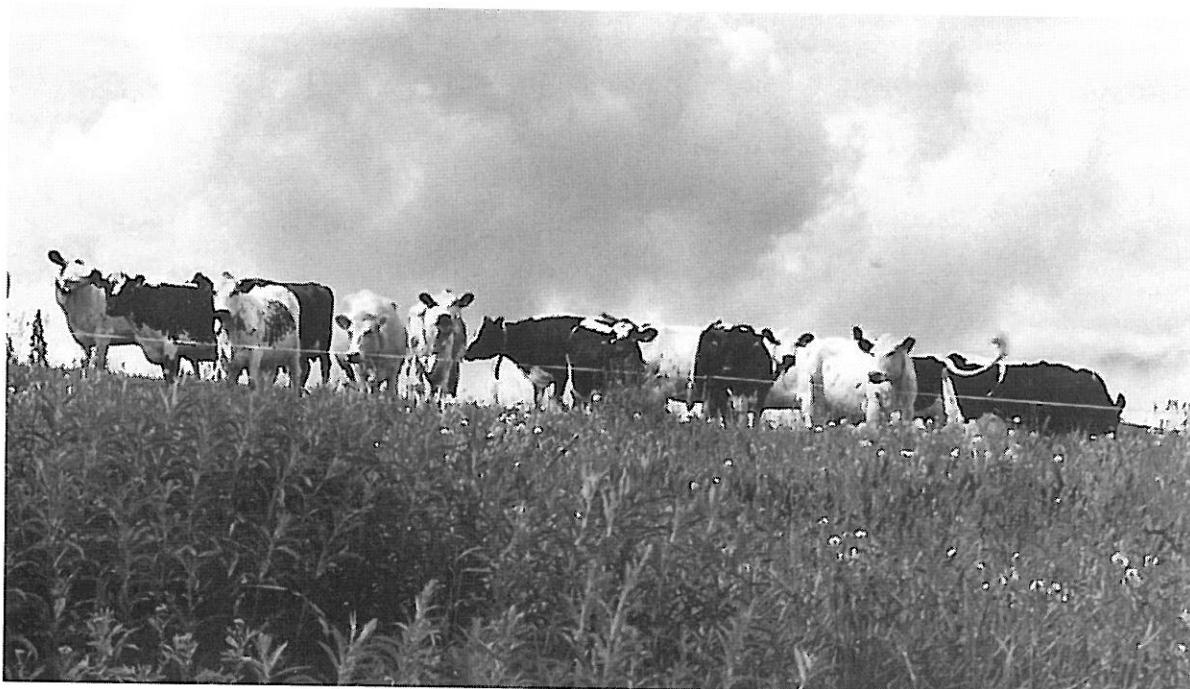
3 drektige kyr og 2 kukalver
Torstein Kringstad, Vallersund
Tlf: 72527740

2 Oksekalver, ren STN f: aug-04 Elisabeth
Wormstrand, Brandval
Tlf: 62825130

2 drektige kviger, kalver febr/mars-05
1 kukalv. Einar Dalbakk, Sør-fron.
Tlf: 61280147

2 kyr, kalvet sept-p04, 1 kukalv f:sept-04
Gunn Wester, 6893 Vik i Sogn,
Tlf: 57695874/ 91330988

1 kvige f:nov-03 ca 98 % STN
Helen Davey, Våler. Tlf: 62421016/
95135671

Buskapen til Solveig og Arve Gundersen, Bybrua ved Gjøvik, på sommarbeite. Foto: H Bleken

Nytt frå styret

I Prosjekt ”Mer verdi av STN”

Eit forprosjekt vil bli starta opp i Sør-Trøndelag for å utrede moglegheiter for å få auka verdi av produkt av STN-rasen. Det er viktig å sjå på alle eigenskapar STN-rasen har og som kan gje brukarane moglegheit for auka inntekter i framtida. Mjølk, kjøtt og kulturlandskap. Avslaget for STN skal sette ned ei styringsgruppe for prosjektet og FMLA i Sør-Trøndelag stiller med prosjektleiing og sekretariat. Det vil bli utarbeidd ein søknad om BU-midlar til prosjektet som Avslaget for STN vil stå som formell eigar av. Etter kvart som prosjektet går framover er det meinингa at også andre viktige STN-område (f.eks Oppland, Hedmark, Nord-Trøndelag) skal kunne slutte seg til.

II Oksetilbod

Styret vedtok å kjøpe inn ein oksekalv frå Amund og Elisabeth Wormstrand i Brandval. Kalven er resultat av ei inseminering med langtidslagra sæd av

oksen 9049 Maro (786 Maro SKB 76786) Mora, 53 Løkkeli går i sitt 12 år, og er framleis i full produksjon. Ho er også mor til seminoksen 9187 Løfte og har så langt ein 9 års middelavdrått på: 5754 – 3,7 – 3,4 Kalven er 100% reinrasa, og vakkert svartsidet.

III Omorganisering

På grunn av avslaget sin økonomi og at sekretæren frå årsskiftet blir gardbrukar på heiltid ser styret i avslaget seg nøydde til å redusere sekretærstillinga frå 50% til 25% frå og med 01.01.05. Atle Meås vil framleis ta sekretærjobben, STN-Bladet, okseboka og arbeidet med medlemskontakt og stamtavler.

Kirsten Gjessing tek over kasserarjobben frå 01.01.05 og blir lønna på timebasis.

IV Årsmøtet 2005

Årsmøtet 2005 vil bli halde i Rosendal i Hardanger 2. – 3. april.

Kalvar hos Asbjørn Slettan, Hodalen ved Tolga i Nord-Østerdalen Foto: H Blegen

Kulturminnedag på Røros

Søndag 12. september vart det arrangert kulturminnedag på Røros. Det var fokusert på mattradisjonar og på Røroskua. Rasmusgården nederst i Bergmannsgata var arena for det som hadde med Røroskua å gjera. Medan ein i Per Amundsagården lenger oppe i gata kunne smake på rafisk med flatbrød og rømme, lemse og anna godt.

Rolf Petter Tørres stilte med kyrne Litaros og Rosenkoll i fjøset i Rasmusgården som var i full drift med Rørosku fram til 1970.

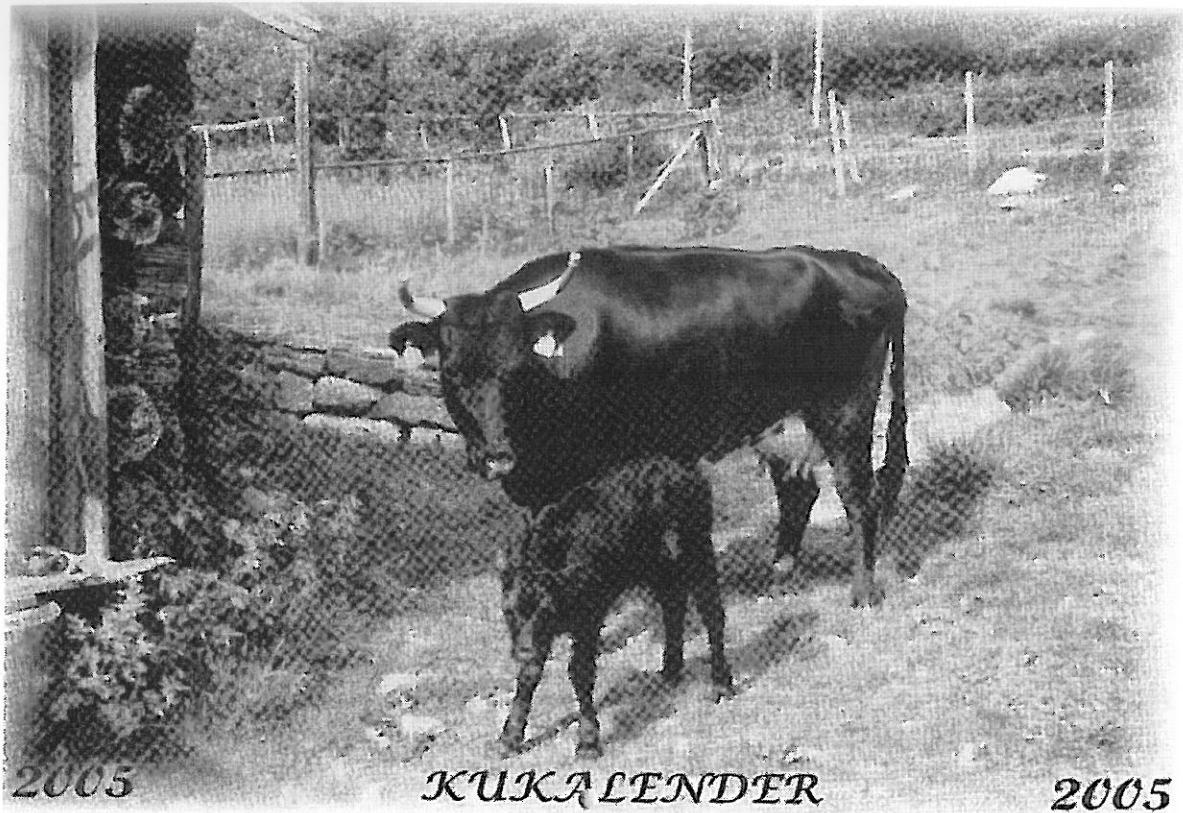
Ingrid Skancke kinna smør inne på kjøkenet og ute i porten vart det grilla kjøtt og servert gratis smaksprøvar av ein okse frå Rolf Petter Tørres. Randi Borgos frå Rørosmuseet hadde laga eit "multimediashow" om Røroskua som sto og gikk i låven heile dagen. Avslaget hadde også ein stand, med informasjon om rasen. Reidun Roland frå Røros kommune

var primus motor for arrangementet som ein håpar skal bli årvisst framover.

Det var mykje folk innom i løpet av dagen, såg på dyra og smakte på grillmaten. Eit fint initiativ, og god reklame for Røroskua!

Ingrid Skancke kinna smør

Kalender for 2005

Den etter hvert så tradisjonsrike ku.kalenderen med bilder av de gamle norske storferasene er for lengst klar i sin 2005-utgave.

Kalenderen kan bestilles hos Anne Saglien, Rustom, 2642 Kvam.
Tlf: 61295951/ 48148286, og koster kr 100,- + porto.

Okseboka

Avslagets oksebok kommer med oppdateringsark i løpet av vinteren. Arkene blir sendt ut til alle som har kjøpt boka. De som kjøper boka etter oppdateringen vil selv sagt få med arkene mot samme tillegg i prisen.

